

15: Kampen om Scientology

Jyllands-Posten 12/2 2001, sektion s. 5, af Pierre Collignon.

- ▶ *Scientology Kirken er blandt de nye religioner, der især i 1980'erne og 90'erne oftest er blevet omtalt og diskuteret i medierne. Et yndet emne i mange artikler har været at diskutere, hvorvidt Scientology Kirken bruger metoder som 'hjernevask' i forhold til deres medlemmer; tvinger de deres medlemmer til at forblive i kirken, deltage i kurser og modtage auditering? Denne artikel er et eksempel på denne diskussion i medierne.*

Mens udlandet advarer mod Scientologys metoder, taler danske religionsforskere for, at bevægelsen anerkendes som ny religion.

Enten er danskerne naive og godtroende. Eller også er det rigtigt, at Scientology slet ikke er så fælig. De seneste år har flere europæiske regeringer strittet voldsomt imod Scientologys fremmarch. Myndighederne i Tyskland, Frankrig, Belgien og Grækenland har ført deciderede kampanjer mod den nyreligiøse bevægelse med overvågning, retssager og tvangslukninger men i Danmark lykkes det Scientology at føre en forholdsvis stille tilværelse. Her finder man den omstridte bevægelses næststørste center på verdensplan – kun overgået af hovedkvarteret i USA og scientologerne får for det meste lov til at passe sig selv. For øjeblikket overvejer et udvalg under Kirkeministeriet endda, om Scientology skal godkendes officielt som trossamfund.

Udenlandske eksperter advarer mod at give Scientology anerkendelse. "Det handler ikke om Scientologys tro. Den kan man ikke tillade sig at angribe. Problemet er Scientologys praksis," siger amerikaneren Steven Hassan, som har skrevet flere bøger om tankekontrol i religiøse sekter.

Destruktiv kult

Hassan betegner Scientology som en "destruktiv kult", der manipulerer med medlemmerne for at presse penge ud af dem. Derfor ville det være uansvarligt at give organisationen statens anerkendelse. "For at få godkendelse og skattefratagelse bør enhver gruppe bevise, at den fungerer for almenvellet. Man kan ikke give den slags støtte til en organisation, der bryder menneskerettighederne, bruger umenneskelige afstraffelsesmetoder, bedrager folk og virker psykisk nedbrydende," siger Steven Hassan. Han mener, at Scientology hører til blandt verdens 10 farligste sekter sammen med berygtede organisationer som Moon og den japanske gifgas-gruppe, Aum. "Forskellen er bare, at Scientology er langt større og mere velorganiseret," siger Steven Hassan. Herhjemme ryster religionsforskere på hovedet af den slags angreb på Scientology. "Der er en lang tradition i europæisk kultur for at nære en voldsom mistanke mod nye, afvigende grupper. Scientology bliver simpelt hen lagt for had," siger Mikael Rothstein, religionshistoriker fra Københavns Universitet. Han mener, at anklagerne om hjernevask er vildt overdrevne. "Der er ingen tvivl om, at der foregår en stærk prægning og socialisering i Scientology. Organisationen har også en ambition om at få folk til at handle på en bestemt måde, men det virker kun over for de mennesker, der frivilligt lader sig præge. Folk får ikke udskiftet hele deres verdensbillede mod deres vilje," siger Mikael Rothstein. Scientology-medlemmer er gang på gang blevet dømt ved europæiske domstole. I Schweiz er de sendt i fængsel for at have tvunget mentalt retarderede til at købe Scientology-kurser. I Spanien er scientologer dømt for

skatteunddragelse og trusler. I Tyskland for injurier og ulovlig lægegerning. I Norge er Scientology blevet tvunget til at betale skadeserstatning på grund af uansvarlige salgsmetoder. I Frankrig har en domstol kendt Scientology ansvarlig for et medlems selvmord, og i Grækenland blev hele Scientology-afdelingen lukket i 1996. Trods de mange domme er Mikael Rothstein glad for, at Danmark fører en tolerant linie over for Scientology. "Det er rigtigt, at der er enkeltpersoner, som har forbrudt sig mod loven, men Scientology er en stor organisation, og det strider mod al god skik at generalisere om alle medlemmerne. I en demokratisk retsstat kan man ikke rette så grove anklager mod en hel gruppe mennesker og fragte dem deres rettigheder," siger Mikael Rothstein.

Stort gennemtræk

Religionsforskeren Dorte Refslund Christensen fra Aarhus Universitet giver sin kollega ret. Hun har skrevet to omdiskuterede bøger, der beskriver Scientology som en religion på linie med islam og kristendommen og hun tror ikke på, at der foregår hjernevask i bevægelsen. "Der er et stort gennemtræk blandt medlemmerne, og de fleste er kun involveret i en kort årrække. De bliver derinde, så længe de føler, at de bliver hjulpet, og når de ikke længere får noget ud af det, så går de igen. Jeg kan ikke se, at de tvinges til noget," siger Dorte Refslund Christensen. Hun vurderer, at Scientology kun har ca. 500 kernemedlemmer i Danmark altså langt under 4000, som bevægelsen selv oplyser. "Scientology har en tendens til at puste sit medlemstal i vejret for at fremstå som en succesrig bevægelse. Modstanderne overdriver lige så ofte, fordi de gerne vil gøre Scientology skræmmende stor," siger Dorte Refslund Christensen. Hverken formanden for Kirkeministeriets rådgivende udvalg, Armin Geertz, eller den radikale kirkeminister, Margrethe Vestager, vil udtale sig om Scientology, før udvalget offentliggør sin beslutning senere på måneden.

Scientology i Danmark

Et udvalg under Kirkeministeriet skal snart afgøre, om Scientology godkendes som trossamfund. Jyllands-Posten ser på den omstridte bevægelses aktiviteter i Danmark.